

СЕКЦІЯ 6. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО

Правове регулювання якості сільськогосподарської продукції в Україні

Русінова Анна Володимирівна

*студентки 3 курсу юридичного факультету Державного
ВНЗ «Національний гірничий університет»*

В умовах розвитку української держави як в цілому так і в окремих сферах її життя ми повинні говорити про розвиток однієї з найважливіших сфер, а саме про аграрне право. В умовах становлення України і модернізації всіх сфер життя має велике значення формування якості сільськогосподарської продукції. Саме від цього буде залежати її місце в світовому співтоваристві, конкурентоспроможність країни у всіх сферах, зміцнення її економічного потенціалу. Актуальність обраної мною теми дослідження полягає в тому, що соціальний розвиток села є одним з основних напрямів соціальної політики держави, від якого в значній мірі залежить майбутнє України. Для забезпечення нормального функціонування села потрібні нові концепції і доктрини, які допомагали б державі і селянам перетворити сучасне село в оптимальний комплекс нормальної життєдіяльності, який відповідав би цивілізаційним вимогам XXI століття.

Аналіз дослідження даного питання у правовому аспекті свідчить, що ним цікавиться багато науковців, які приділяють належну увагу даній проблемі у своїх працях. Серед них можна виділити таких вчених як Янчук В.З., Носік В.В., Статівка А.М., Клименко П.П., Терещенко В.К. та інші, питання право-вого регулювання якості продукції досліджували такі вчені, як В. Наумов, В.

Опришко, організаційно-правові питання забезпечення якості сільськогосподарської продукції вивчав В. Петрина.

Відродження аграрного потенціалу України, в тому числі реалізації її експортних можливостей, вимагає створення відповідних правових умов.

Найбільшої актуальності наразі набуває питання законодавчого закріплення Концепції системи правового регулювання якості сільськогосподарської продукції.

Нинішній стан українського села, його соціально-економічної інфраструктури, культурно-побутові умови населення, рівень оплати праці вимагають здійснення невідкладних і разом з тим радикальних організаційно-економічних, техніко-технологічних, а також політико-правових державних заходів.

Важливими документами в цьому аспекті є : Указ Президента України «Про заходи щодо підвищення якості вітчизняної продукції» від 23 лютого 2001 року Указ, який передбачає фундаментальний розвиток у сфері управління якості, Концепція національної програми відродження села 1995-2005 років,

Концепція Державної цільової економічної програми розвитку тваринництва на період до 2015 року, Концепція Державної цільової програми впровадження в аграрному комплексі новітніх технологій виробництва сільськогосподарської продукції на період до 2016 року, Концепції Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року. Наведені документи свідчать про те, що сфера якості сільськогосподарської продукції дуже велика і системна - саме від неї залежить майбутнє села.

Необхідність удосконалення правового регулювання якості сільськогосподарської продукції в Україні викликана низкою причин, основними із них є такі: фрагментарність законодавчої бази з цих питань, відсутність базового кодифікованого правового акта, насамперед Аграрного кодексу, відповідно структурованого щодо правового забезпечення якості сільськогосподарської продукції; неефективність правового забезпечення державного контролю за дотриманням встановлених показників якості сільськогосподарської продукції як одного з базових елементів державного управління; перевантаження законодавчої бази з цих питань галузевими нормативно-правовими актами, що ускладнює забезпечення встановленої якості сільськогосподарської продукції та створює правові колізії; повільний процес правової адаптації законодавства України з цих питань до законодавства Європейського Союзу та світових вимог. Як зазначено у ст. 7 Закону України “Про основи національної безпеки України ”, на сучасному

етапі однією з основних реальних та потенційних загроз національній без - пеці України в економічній сфері є критичний стан з продовольчим забезпеченням населення. Особливо актуальним є питання забезпечення якості сільськогосподарської продукції, основні види якої є харчовою продукцією або сировиною для відповідних галузей харчової промисловості.

Глобалізація світової економіки, інтеграція України до Світової організації торгівлі потребують техніко-технологічного переоснащення вітчизняного аграрного виробництва, переведення його на якісно новий рівень функціонування. Унаслідок непослідовних дій у процесі реформування аграрного сектора, нехтування науково обґрунтованими основами господарювання сільськогосподарське виробництво втратило виробничий потенціал, знизився рівень рентабельності виробництва та платоспроможності сільськогосподарських підприємств на відтворення матеріально-технічної бази, яка на сьогодні морально застаріла і не відповідає сучасним вимогам. [1,2]. На нашу думку саме цей тезис є одним із головних постулат майбутніх перетворень. Наразі якість сільськогосподарської продукції на пряму залежить від рівня технічного прогресу країни. Разом з тим на якість не аби як впливає професіоналізм працівників сільськогосподарського сектору. Наразі головною метою програм, які були перелічені є підвищення рівня якості продукції шляхом підняття технічного професійного аспектів за для того, щоб Україна була конкурентоспроможною в зовнішніх зносинах з іншими державами і звичайно конкурентоспроможність на рівні якості. Оптимальним варіантом вирішення цієї ситуації є впровадження запропонованого Концепцією шляху, а саме: визначення чіткої стратегії розвитку аграрного сектора на основі впровадження сучасних енергозберігаючих технологій, якими є технології вирощування сільськогосподарських культур з мінімальним і диференційованим обробітком ґрунту в системі сівозміни та технологія прямої сівби, технічне забезпечення реалізації таких технологій вітчизняною технікою нового покоління, забезпечення суспільно-економічного розвитку сільських територій на основі виважених кроків, спрямованих на

підтримання конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції і розвитку галузі машинобудування для агропромислового комплексу [1,4]. Як зазначається в Концепції Державної цільової програми сталого розвитку сільських територій на період до 2020 року державна політика в аграрному секторі економіки потребує значного вдосконалення і в тому числі в питаннях якості сільськогосподарської продукції. Концепцією зокрема передбачається наступні кроки в цьому напрямку: розвиток органічного сільськогосподарського виробництва; впровадження стандартів безпеки продуктів харчування та підвищення якості сільськогосподарської продукції відповідно до вимог СОТ і ЄС; організації оптово-роздрібних ринків сільськогосподарської продукції.

Україна має родючі ґрунти, немалий досвід у сільськогосподарській сфері, перебудову державних органів зокрема, в аграрній сфері відповідно до Указу Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року № 1085/2010. Системними ж проблемами є якість продукції, технології, відповідність міжнародним стандартам, фінансування аграрної сфери тому головним завданням є спрямування розвитку і вдосконалення села.

Список використаної літератури:

1. Про заходи щодо підвищення якості вітчизняної продукції: Указ Президента України від 23 лютого 2001 р. № 113/2001 // Офіційний вісник України. – 2001.- Ст. 347.

2. Про Концепцію національної програми відродження села на 1995-2005р.р.: Постанова ВР України від 4 лютого 1994. // Відомості Верховної Ради України. – 1994.-№ 23.-Ст. 163.

3. Про схвалення Концепції Державної цільової програми впровадження в агропромислового комплексу і новітніх технологій виробництва сільськогосподарської продукції на період до 2016 р.: розпорядження КМ України від 23 грудня 2009 р.№ 1650-р// Урядовий кур'єр. – 2012.- № 6.- С.13.

4. Агеев Є.Я. Управління якістю : навч. по-сіб. / Є.Я. Агеев. – Л. : Новий Світ-2000, 2009. – 240 с.